

Innlandet
fylkeskommune

Deling av Innlandet fylkeskommune - utredning av konsekvenser

Bakgrunn

- Fylkestingets behandling av sak 104/2021 i møte den 07.12.2021
Sak om eventuell deling ble utsatt – saken skal opp til politisk behandling 23. februar.
- Hvis fylkestinget vedtar å søke om deling – frist 1.mars
- Derfor – igangsatt søknadsprosess og utredning

Rettslig utgangspunkt

- Inndelingslova
- ✓ Primært innrettet på sammenslåinger og overføringer av deler av en fylkeskommune
- ✓ Gir lite veiledning ved deling av fylkeskommuner
- ✓ Skisserer løsninger som baserer seg på økonomisk oppgjør etter at deling har funnet sted

Utredningen - avgrensning

- Administrativ utredning – ingen politisk involvering
- Mottaker – departementet – ikke fylkestinget
(men legges ved når sak om deling skal opp igjen i februar)
- Ikke en utredning om fylkeskommunen som forvaltningsnivå, og heller ikke om regionreformen
- Ingen anbefalinger

Oppdraget

Søknad om deling

En godt utredet søknad -viktig for at departementet skal kunne legge frem en opplyst sak om deling for Stortinget.

- Søknaden skal være skriftlig og begrunnet, og den må inneholde forslag til nye fylkesgrenser, jf. inndelingsloven § 8.
- Begrunnet, innebærer at den bør redegjøre for hvordan fylkeskommunen vil bli berørt av en deling.
- Søknaden skal inneholde forslag til fylkesnavn

Oppdraget

Departementet: Godt utredet søknad innebærer:

Konsekvenser av deling for:

- samfunnsutviklingen
- tjenester til innbyggerne
- myndighetsutøvelse
- lokaldemokratiet

Formålstjenlige enheter som kan gi innbyggerne og næringslivet tilfredsstillende tjenester og forvaltning.

Innlandet
fylkeskommune

Fylkesdeling – utredning

Økonomiske konsekvenser

Prinsipper for deling - økonomien

- Utgangpunktet er avtale om det økonomiske oppgjøret
- Spørsmål hvem avtalepartene skal og kan være
- Hvem binder de nye fylkeskommunene?

Økonomiske konsekvenser

- Økonomiske konsekvenser knyttet til en deling av fylket knyttes til tre forhold:
 - Inntekter – spesielt nivå på frie inntekter for de nye fylkene
 - Det økonomiske oppgjøret – fordeling av eiendeler, gjeld, fondsmidler mv.
 - Midlertidige utgifter – omstillingskostnader

Forutsetninger

- Nye Hedmark vil være identisk med Hedmark i 2019
- Nye Oppland vil være identisk med Oppland i 2019, med unntak av kommunene Jevnaker og Lunner
- Eiendeler og eiendommer følger geografien
- Gjeld og gjeldsforpliktelser følger eiendeler og eiendommer
- Fond følger geografien (hvis mulig), samt at det må foretas en fordeling av fond opprettet i perioden 2020 – 2023

Omstillingskostnader

Hva	Mill. kroner
Fellesnemdas budsjett - prosjektbudsjettet	90,0
Omprofilering – ekstra	2,5
IKT – ekstra	10,0
Omstillingsavtalen ansatte	12,0
Sum	114,5

- I tillegg; medarbeiderressurser og andre kostnader belastet driftsbudsjettene
- Sammenslåingsprosjektet = utviklingsaktivitetene i 2018 + 2019 (og 2020)

Frie inntekter

- Nivået på frie inntekter til fylkeskommunene er ikke redusert som følge av regionreformen
- 0-vekst i 2020 pga. synkende elevtall VGS i hele landet – demografiendringer
- Vekst for 2021 på 400 mill. kroner og for 2022 på 900 mill. kroner (landet)
- **Svak demografisk utvikling er hovedårsaken til realnedgang/svak vekst i frie inntekter**
- Nytt inntektssystem skal utredes fra 2022 (klart i 2024?)
- Ved beregninger tatt utgangspunkt i dagens inntektssystem

Framskrivning frie inntekter

Frie inntekter (1000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Hedmark	2 886 230	2 876 787	2 863 673	2 861 971	2 864 511	2 862 482	2 862 723	2 864 014	2 861 424
Oppland	2 572 570	2 558 445	2 545 752	2 541 394	2 529 697	2 531 146	2 517 287	2 513 040	2 506 435
Sum Innlandet	5 458 800	5 435 233	5 409 425	5 403 365	5 394 208	5 393 628	5 380 010	5 377 053	5 367 859

	2022 – fordeling frie inntekter	2022 – andel	2030 – fordeling frie inntekter	2030 - andel	Forskjell 2022 – 2030
Hedmark	2.886.230	52,9 %	2.861.424	53,3 %	- 24.860
Oppland	2.572.570	47,1 %	2.506.435	46,7 %	- 66.135
Innlandet	5.458.800	100 %	5.367.859	100 %	

- Nye Oppland vil få større befolkningsnedgang og større nedgang i gruppen 16-18 år, enn nye Hedmark.

Framskrivning frie inntekter

	Hedmark	Oppland	Sum
Nivå frie inntekter	52,9 %	47,1 %	100 %
Andel lånegjeld fordelt	50,8 %	49,2 %	100 %
Gjeldsgrad	74 %	80 %	
Disposisjonsfond			
- Ved sammenslåingen	65,9 %	34,1 %	100 %
- Andel budsjett 2023/2024	Ca. 53 %	Ca. 47 %	100 %

Kostnader fylkesdeling

- IKT
 - Utstyr – gjenbruk mulig
 - Infrastruktur – brukt ca. 46 mill. kroner på sammenslåingen
 - Forvaltning av systemer og verktøy – blir kostnaden fordoblet?
 - Lisenser – dele på to?
- Politisk og administrativ organisering, reglementer, fullmakter osv.
- Personell
 - Oppdeling og innplassering
 - Turnover og rekruttering
 - Arbeidsmiljø
 - Omstillingsavtale?
 - Tillitsvalgte – frikjøp
- Omprofilering
 - Samme kostnad
- Prosjektledelse
 - Må ta høyde for dette
- Arkiv
 - Nye fylkeskommuner – nytt arkiv
- Kjøp av tjenester
 - Konsulenter/bistand til å gjennomføre delingen
- Stagnasjonskostnader
 - All kapasitet til utvikling i organisasjonen vil gå med til fylkesdeling

Øvrige forhold

- Arbeidsrettslige spørsmål
- Organisatoriske spørsmål
- Avtaler
- Eiendommer
- Eierskap i selskap
- Organisering av løpende samarbeid
- Nye interkommunale samarbeid?

Innlandet
fylkeskommune

Fylkesdeling – utredning

Samfunnsutvikling og tjenester

Fylkeskommunens tjenester

Tannhelse – opprettholdt

Strukturen

En deling av fylket anses ikke å ville redusere kvalitet eller tilgang til tjenesten

Fylkeskommunens tjenester

Skolestrukturen er den samme som før...

Men harmonisering - kompetanse- og karrieresentre, PPT

Og tilbud kan bli redusert. Dette fordi det er krav til et visst minsteantall for å gi et tilbud.

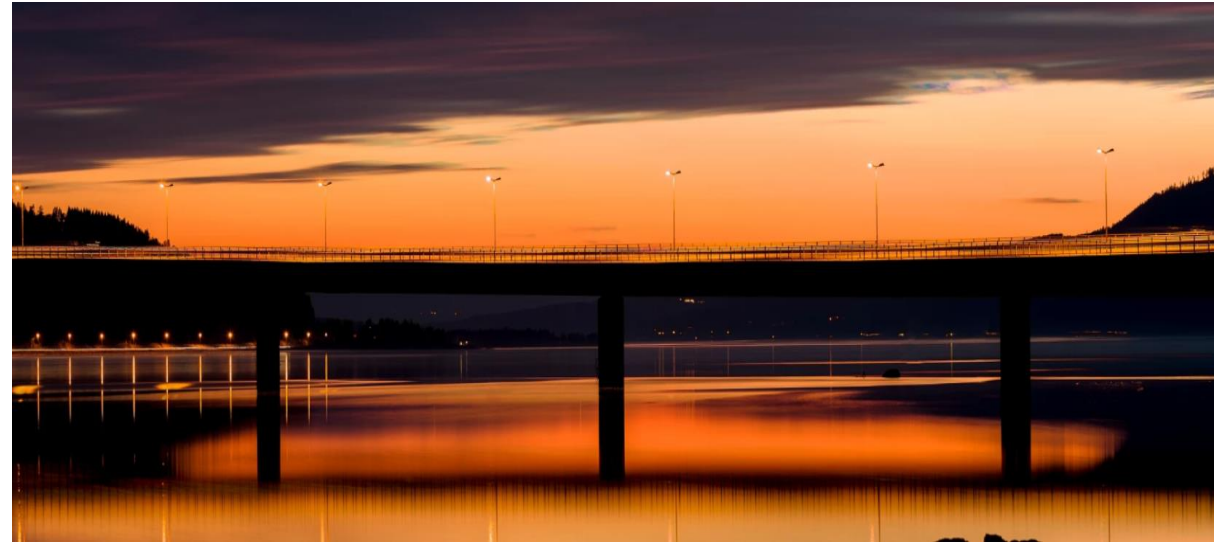
Fylkeskommunens tjenester

Samferdsel

«Risiko for at en splitting vil føre til redusert gjennomføringsevne, noe som vil svekke tjenesteproduksjonen i og samfunnsutviklingen negativt»

Samferdselskompetanse er svært attraktiv arbeidskraft

Kollektiv: En ser muligheter for at begge de nye fylkeskommunene over tid kan reetablere kollektivselskap

Øvrige oppgaver

Kultur:

- Utfordrende med større ressurskrevende satsinger ved deling
- Fylkets kulturinstitusjoner vil kunne arbeide som tidligere
- Kulturarvsfeltet - samlingen av fagfolk vært avgjørende for å løse de nye oppgavene fra Riksantikvaren.

Næring:

- Innlandet deler viktige regionale næringsmessige fortrinn, muligheter for å koordinere felles satsinger

Øvrige oppgaver

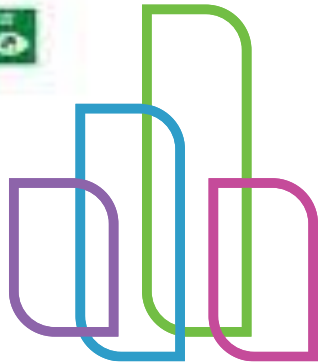
Plan og veiledning

- En deling vil kunne bidra til at veiledningen mot kommunene ble mer effektiv.
- Fare for at regionalt nivå sin rolle som samarbeidspartner i eksterne større prosjekter vil bli svekket.

Viktige fagområder – små miljøer

- Klima, miljø og energi
- Integrering
- Folkehelse
- Kunnskapsgrunnlag, analyse og statistikk

Innlandsstatistikk

Gjennomgående på alle områder

- Stordriftsfordeler
...og stordriftsulemper
- Flere ansatte – bedre kompetanse
- Stort fylke - mange kommuner å forholde seg til
- Stor organisasjon – på noen områder krevende å koordinere
- Mange harmoniseringsprosesser er gjennomført

Samfunnsutviklerollen

- Innlandet fylkeskommune er sentral i arbeidet på mange arenaer
- Flere andre aktører slått seg sammen på tvers av tidligere fylkesgrense
- En deling av Innlandet fylkeskommune - endringer i sammensetning og i partnerskapet.

pareBank
ØSTLANDET 1

Innlandet
fylkeskommune

 NHO

Myndighetsutøvelse

- Fylkeskommunen er myndighetsutøver på en rekke forskjellige fagfelt, blant annet innen samferdsel, vannforvaltning, kulturarv og regional planlegging.
- Det er en risiko for dårligere kapasitet til å ivareta myndighetsoppgaver, spesielt i fagmiljøene der det er få ansatte i dagens organisasjon. Bl.a. kulturminnelov og plan- og bygningslov med tilhørende forskrifter og rundskriv

Demokrati

- Delingsprosessen - et beslutningsvakuum - tilliten til fylkeskommunen vil også kunne bli svekket ved at selve omstillingsprosessen er kostnadskreven
- Dele Innlandet fylkeskommune vil det bli en bedre representasjon mellom innbyggere og de valgte representantene i de politiske organene
- Ved å dele fylket, vil innbyggerne oppleve en større geografisk nærhet til prosessene og sakene som behandles politisk i fylkeskommunen
- Deling - svekke muligheten til en samlet og koordinert påvirkning på nasjonale prosesser og beslutninger

Interne forhold

IKT – for lite tid til å splitte helt? Viser tre forskjellige mulighetsrom ved eventuell oppsplitting

1. To nye fylkeskommuner med hver sine løsninger
2. Kjøp av tjenester fra den ene fylkeskommunen
3. Fellesfunksjoner med andre sentrale enheter

Hva med utvikling – digitalisering?

Interne forhold

- Omstilling siden 2018, og frem til 2024 (og litt til)
- Hjemmekontor
- En del har sluttet – og nye er ansatt